

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการของกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัย อำนาจตามความในมาตรา ๒๕ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ และโดยข้อเสนอแนะของสภาวิชาการ ประกอบกับมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป แต่ไม่ใช้บังคับกับนักศึกษาที่เข้าศึกษา ก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๖

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระบุเบียบ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับความในข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“ส่วนงาน” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือ ส่วนงานวิชาการที่เรียกชื่อย่างอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือมหาวิทยาลัยให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาเป็นกรณีไป

“หลักสูตรแบบก้าวหน้า” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ หรือมีสมรรถนะทางวิชาชีพ ระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว แต่ให้เสริมศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษา บางกระบวนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในองค์กรหรือสถานประกอบการ

“พหuvิทยาการ” ภาษาอังกฤษใช้ “Multi-Disciplinary” หมายความว่า หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ รวมกันไว้ในลักษณะที่แต่ละกระบวนวิชาสามารถแยกเป็นอิสระจากกันได้

“สาขาวิชาการ” ภาษาอังกฤษใช้ “Inter-Disciplinary” หมายความว่า หลักสูตรที่ประกอบด้วย ศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ นำบูรณาการอย่างกลมเกลียวจนเป็นวิทยาการ สาขาวิชา หรือศาสตร์ใหม่

“ปริญญาควบ” หมายความว่า การจัดหลักสูตรหรือการจัดการศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับ ปริญญาควบจากมหาวิทยาลัย หรือร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น โดยทั่วไปแยกออกเป็น ๒ แบบ ได้แก่ ปริญญาคู่ (Double Degree) และปริญญาร่วม (Joint Degree)

“ปริญญาที่สอง” หมายความว่า การจัดหลักสูตรหรือการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถขยายเวลาการศึกษาออกไปเพื่อศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรที่ต้องการขอรับปริญญาที่สอง หลังจากที่ ศึกษาครบตามเงื่อนไขของหลักสูตรหนึ่งแล้ว โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากทั้งสองหลักสูตร

“ปริญนานิพนธ์” ภาษาอังกฤษใช้ “Thesis” หมายความว่า บทนิพนธ์ที่มีการบรรยาย ขยาย ความ เกิดจากการวิจัย ค้นคว้า หรือศึกษา ในหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยนับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อ เสนอรับปริญญา โดยแยกออกเป็น ๓ แบบ ได้แก่ ดุษฎีนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก (Dissertation or Doctoral Thesis) วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (Master's Thesis) และการค้นคว้าอิสระ (Independent Study)

“ภาษาต่างประเทศ” หมายความว่า ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาไทย

“ระยะเวลาการศึกษา” หมายความว่า เวลาการศึกษาทั้งหมด โดยเริ่มตั้งแต่ภาคการศึกษาแรก ที่เข้าศึกษา รวมถึงการศึกษาระบวนวิชา การค้นคว้า การสร้างผลงานทางวิชาการ การทำปริญนานิพนธ์ การเผยแพร่ผลงานปริญนานิพนธ์ ตลอดจนถึงการดำเนินการครบถ้วนตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร และได้รับการเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติปริญญา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพัก การศึกษา

ข้อ ๕ คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๕.๑ สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและมีคุณสมบัติ ดังนี้

๕.๑.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๕.๑.๒ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร ๖ ปี หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๕.๑.๓ หลักสูตรระดับปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

๕.๑.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก จะต้อง

(๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือ

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก (มีค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระดับ ๑) หรือ กรณีที่มีผลการเรียนดี (มีค่าลำดับ ชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระดับ ๑) อาจได้รับการพิจารณาให้เข้าศึกษาภายใต้เงื่อนไขตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

- ๔.๒ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก อันเนื่องจากความประพฤติ จากสถาบันการศึกษาใด
- ๔.๓ เป็นผู้ที่ไม่เป็นโรคหรือภาวะอันเป็นอุปสรรคในการศึกษา
- ๔.๔ มีคุณสมบัติอย่างอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๖ การรับเข้าศึกษา

บันทิตวิทยาลัยจะพิจารณา_rับผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา โดยวิธีการคัดเลือก หรือสอบคัดเลือก หรือวิธีการอื่น ๆ ตามที่บันทิตวิทยาลัยกำหนด โดยจะประกาศให้ทราบล่วงหน้าเป็นคราว ๆ ไป ทั้งนี้ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก แต่อยู่ระหว่างรอผลการศึกษาตามข้อ ๕ สามารถรายงานตัวเป็นนักศึกษาได้ โดยต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนภายในระยะเวลาตามประกาศของบันทิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ประเภทของนักศึกษา

๗.๑ นักศึกษาเต็มเวลา หมายความว่า นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๕ ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา

๗.๒ นักศึกษาสมบท หมายความว่า นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับให้ลงทะเบียนกระบวนการวิชา หรือลงทะเบียนเพื่อใช้บริการของมหาวิทยาลัย หรือทำการวิจัย โดยไม่มีสิทธิ์รับปริญญา ประกาศนียบัตรบันทิต หรือประกาศนียบัตรบันทิตชั้นสูง จำกัดมหาวิทยาลัย

๗.๓ นักศึกษาทดลองเรียน หมายความว่า นักศึกษาที่ขาดคุณสมบัติ หรือเงื่อนไขของการรับเข้าบางประการ หรือมาสมัครเข้าศึกษาไม่ตรงตามกำหนดภาคการศึกษาที่สาขาวิชาเห็นว่าจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาได้ทดลองเรียนตามเงื่อนไขเพิ่มเติมบางประการ โดยไม่มีสิทธิ์รับปริญญา ประกาศนียบัตรบันทิต หรือประกาศนียบัตรบันทิตชั้นสูงจำกัดมหาวิทยาลัย และเมื่อผ่านเงื่อนไขตามที่กำหนดนั้นแล้ว จึงเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาเต็มเวลาได้

ทั้งนี้ แนวปฏิบัติของการรับนักศึกษา และ/หรือ การเปลี่ยนประเภทนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของบันทิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ การรายงานตัวเป็นนักศึกษา

ผู้ที่ได้รับพิจารณาให้เข้าศึกษาตามประกาศของบันทิตวิทยาลัย ต้องไปรายงานตัวเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา พร้อมด้วยหลักฐานต่าง ๆ ตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ข้อ ๙ การเปลี่ยนแผนการศึกษา การย้ายสาขาวิชา การโอนและการเทียบโอนหน่วยกิต

๙.๑ การเปลี่ยนแผนการศึกษาและการย้ายสาขาวิชา ให้เป็นไปตามประกาศของบันทิตวิทยาลัย

๙.๒ การรับโอนนักศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิตจากการศึกษาในระบบ ให้เป็นไปตามประกาศของบันทิตวิทยาลัย

๙.๓ การโอนและการเทียบโอนหน่วยกิตจากระบบคลังหน่วยกิต (Credit Bank) ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ ระบบการศึกษา

๑๐.๑ มหาวิทยาลัยใช้ระบบการศึกษา ดังนี้

๑๐.๑.๑ ระบบทวิภาค คือ ระบบที่แบ่งการศึกษาใน ๑ ปีการศึกษา ออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาภาคการศึกษาละไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจมีภาคฤดูร้อน ซึ่งเป็นภาคการศึกษาไม่บังคับใช้ระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๖ สัปดาห์ โดยจัดจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละกระบวนวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่หลักสูตรสาขาวิชาใด ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่จำเป็นต้องเปิดสอนในภาคฤดูร้อน หรือนอกเวลาทำการ เพื่อการฝึกงาน ฝึกภาคสนาม สาขากิจศึกษา โครงการ กรณีศึกษา การบริหาร และการจัดการกระบวนวิชานั้น ไม่ถือเป็นการศึกษาภาคฤดูร้อน แต่ให้ถือเสมือนว่าเป็นส่วนหนึ่งของภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑.๒ ระบบการศึกษาตลอดปี มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๓๖ สัปดาห์ โดยมีระยะเวลาเริ่มต้นการศึกษา ระยะเวลาการศึกษา และการสิ้นสุดการศึกษา ของแต่ละกระบวนวิชาตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัย

เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษา หรือปฏิบัติงานเพิ่มเติมในบางกระบวนวิชา โดยบันฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดให้มี “ระยะการศึกษาพิเศษ” หลังปีการศึกษา ซึ่งเป็นระยะการศึกษาไม่บังคับ เพิ่มขึ้นอีก โดยใช้เวลาและจำนวนชั่วโมงเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด และประกาศในแต่ละปีสำหรับนักศึกษา แต่ละคน แต่ละชั้นปี โดยไม่ต้องลงทะเบียนใหม่

๑๐.๑.๓ ระบบหน่วยการศึกษา คือ ระบบที่แบ่งช่วงการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหัวข้อการศึกษา โดยมีปริมาณการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง และจำนวนหน่วยกิต เทียบเท่ากับเกณฑ์กลางของระบบทวิภาค

๑๐.๒ มหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตในการดำเนินการศึกษา จำนวนหน่วยกิตบ่งถึงปริมาณการศึกษาของแต่ละกระบวนวิชา การกำหนดหน่วยกิตกระบวนวิชาให้เทียบเกณฑ์กลางของระบบทวิภาค ดังนี้

๑๐.๒.๑ กระบวนวิชาได้ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐.๒.๒ กระบวนวิชาได้ใช้เวลาในการปฏิบัติทดลองหรือปฏิบัติงานเพื่อเสริมทักษะ ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐.๒.๓ กระบวนวิชาได้ใช้เวลาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐.๒.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐.๒.๕ ปริญญาอนุพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐.๒.๖ กิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐.๓ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดเงื่อนไขสำหรับการลงทะเบียนเรียนบางกระบวนวิชา เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนกระบวนวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๔ กระบวนวิชานี้ ๆ มีรหัสกระบวนวิชา และชื่อกระบวนวิชากำกับไว้

๑๐.๕ รหัสกระบวนวิชาประกอบด้วยชื่อของสาขาวิชามีเงิน ๔ ตัวอักษร และเลขประจำกระบวนวิชา ประกอบด้วยเลข ๓ หลัก โดยเลขตัวแรก (หลักร้อย) แสดงถึงระดับการศึกษาของกระบวนวิชา ดังนี้

“๑” “๒” แสดงถึง กระบวนวิชาระดับปริญญาตรีระดับพื้นฐาน

“๓” “๔” “๕” “๖” แสดงถึง กระบวนวิชาระดับปริญญาตรีระดับสูง

“๗” “๘” “๙” แสดงถึง กระบวนวิชาระดับบัณฑิตศึกษา

๑๐.๗ ในกรณีที่ปิดสอนกระบวนวิชาใด ๆ ให้ส่วนงานตรวจสอบว่าไม่มีนักศึกษาตกค้างที่จะลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชานั้น และให้คงรหัสกระบวนวิชานั้นไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปี

ข้อ ๑๑ หลักสูตรสาขาวิชา

๑๑.๑ หลักสูตรสาขาวิชาเพื่อบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีลักษณะเป็นเสรีจริงใจ แต่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเขียวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีหน่วยกิตร่วมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๑.๑.๒ หลักสูตรปริญญาโท

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เน้นการพัฒนานักวิชาการหรือนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกและขยายความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยมีหน่วยกิตร่วมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

หลักสูตรปริญญาโท แบ่งการศึกษาเป็น ๓ แผน คือ

แผน ๑ แบบวิชาการ เป็นแผนที่เน้นการวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

แผน ๒ แบบวิชาการ เป็นแผนที่เน้นการวิจัยและศึกษากระบวนวิชาโดยการทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตร่วม ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

แผน ๓ แบบวิชาชีพ เป็นแผนที่เน้นการศึกษากระบวนวิชาและ การค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ โดยทำการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตร่วม ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

๑๑.๑.๓ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๑.๑.๔ หลักสูตรปริญญาเอก

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า เน้นการพัฒนานักวิชาการหรือนักวิชาชีพที่มีความรู้ ความสามารถด้านสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกและสร้างหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการหรือวิชาชีพ

หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการหรือนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แผน ๑ เป็นแผนที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ โดยอาจกำหนดให้เรียนกระบวนการวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิตแต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผน ๑.๑ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

แผน ๒ เป็นแผนที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง เพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ และมีการศึกษาระบวนวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน ๒.๑ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษาระบวนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาอีก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษาระบวนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาอีก ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๑.๒ นักศึกษาที่ประสงค์จะขอใช้หลักสูตรปรับปรุง ให้ยื่นคำร้องผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงาน เพื่อเสนอบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติการขอใช้หลักสูตรปรับปรุงดังกล่าว แล้วแจ้งให้สำนักทะเบียนและประมวลผลเพื่อทราบ

๑๑.๓ ประเภทหลักสูตร แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑๑.๓.๑ หลักสูตรปกติ หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาใดวิชานึงที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน และอาจมีบางกระบวนการวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนตามความเหมาะสมหรือความจำเป็นด้วยก็ได้

๑๑.๓.๒ หลักสูตรนานาชาติ หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาใดวิชานึงที่มีโครงสร้างกระบวนการวิชา ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติได้ศึกษาร่วมกัน โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน

๑๑.๓.๓ หลักสูตรสองภาษา หมายความว่า หลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนร่วมกับภาษาไทย

๑๑.๔ ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามแผนการศึกษาของแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๑.๔.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงใช้เวลาศึกษาปกติ ๑ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๒ เท่าของระยะเวลาตามหลักสูตร ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักรการศึกษา

๑๑.๔.๒ หลักสูตรปริญญาโท ใช้เวลาศึกษาปกติ ๒ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักรการศึกษา

๑๑.๔.๓ หลักสูตรปริญญาเอก

(๑) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกใช้เวลาศึกษาปกติ ๕ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักรการศึกษา

(๒) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกใช้เวลาศึกษาปกติ ๓ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักรการศึกษา

๑๑.๕ ในกรณีสุดวิสัย ที่นักศึกษามิ่งสามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๔ นักศึกษาอาจเสนอเหตุผลความจำเป็นเพื่อขออนุโลมการขยายเวลาการศึกษาได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

๑๑.๖ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจแสดงความจำนงขอสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในหลักสูตรที่ศึกษาอยู่ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ

ข้อ ๑๒ การลงทะเบียน

๑๒.๑ การลงทะเบียนกระบวนการวิชา

มหาวิทยาลัยจัดให้มีการลงทะเบียนกระบวนการวิชาในแต่ละภาคการศึกษาและให้นักศึกษาเลือกปฏิบัติตั้งต่อไปนี้

๑๒.๑.๑ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และปริญญาโท ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปทำหน้าที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาตลอดจนแนะนำการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษา

๑๒.๑.๒ นักศึกษาระดับปริญญาเอก ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาดุษฎีบัณฑิต นักศึกษาปริญญาเอก ทำหน้าที่วางแผนการศึกษา แนะนำ ควบคุมการศึกษาและการทำดุษฎีบัณฑิตของนักศึกษา

๑๒.๑.๓ การลงทะเบียนกระบวนการวิชา ให้ดำเนินการตามประกาศของมหาวิทยาลัย หากนักศึกษาลงทะเบียนกระบวนการวิชาหลังวันที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะต้องถูกปรับตามระเบียบว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษา

ทั้งนี้ การลงทะเบียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และมหาวิทยาลัยได้รับหลักฐานครบถ้วนแล้ว

๑๒.๑.๔ กระบวนการวิชาใดที่เคยได้อักษรลำดับขั้น B ขึ้นไป จะลงทะเบียนกระบวนการวิชา นั้นซ้ำอีกไม่ได้ และให้ถือว่าการลงทะเบียนที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขนี้เป็นโมฆะ ยกเว้นกระบวนการวิชาที่กำหนดให้สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้

๑๒.๑.๕ การลงทะเบียนที่ผิดเงื่อนไข ให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นโมฆะ และกระบวนการวิชาที่ลงทะเบียนผิดเงื่อนไขนั้น ให้ได้รับอักษรลำดับขั้น W

๑๒.๑.๖ นักศึกษาอาจขอลงทะเบียนเข้าร่วมศึกษาระบวนวิชาเรียนได ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ได้ โดยได้รับอักษรลำดับขั้น V

หากนักศึกษาลงทะเบียนเรียนขอรับอักษรลำดับขั้น V แล้ว ประสงค์จะเปลี่ยนแปลง เพื่อขอรับการวัดและประเมินผลเป็นอักษรลำดับขั้นที่มีการนำมายกค่าลำดับขั้น หรืออักษรลำดับขั้น S หรือ P ให้ปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

กระบวนการวิชาใดที่นักศึกษาเคยลงทะเบียนแล้วได้อักษรลำดับขั้น V นักศึกษาจะลงทะเบียนกระบวนการวิชานั้นซ้ำอีกไม่ได้ หากมีการลงทะเบียนกระบวนการวิชานั้นซ้ำ ให้ถือเป็นการลงทะเบียนที่ผิดเงื่อนไข ยกเว้นกรณีย้ายสาขาวิชา และกระบวนการนั้นเป็นกระบวนการวิชาที่อยู่ในหลักสูตรสาขาวิชาใหม่

๑๒.๒ การลงทะเบียนปริญญาบัณฑิต ให้มีแนวปฏิบัติเป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

๑๒.๓ การลงทะเบียนเพื่อใช้บริการของมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนกระบวนการวิชาใด ๆ แต่ในภาคการศึกษานั้นประสงค์จะใช้บริการของมหาวิทยาลัยในการศึกษาค้นคว้า หรือทำกิจกรรมอื่นใด ให้ดำเนินการลงทะเบียนเพื่อใช้บริการและชำระค่าธรรมเนียมเพื่อใช้บริการตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๒.๔ การลงทะเบียนของนักศึกษาสมทบ และนักศึกษาทดลองเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๒.๕ การลงทะเบียนสำหรับนักศึกษาที่ไปศึกษาหรือทำวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๓ การเพิ่มและการถอนกระบวนการวิชา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๔ การวัดและประเมินผลการศึกษา

๑๔.๑ มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการศึกษา ภาคการศึกษา หรือปีการศึกษา และแต่กรณี

๑๔.๒ มหาวิทยาลัยใช้อักษรลำดับขั้นและค่าลำดับขั้นในการวัดและประเมินผลการศึกษาในแต่ละกระบวนการวิชา โดยแบ่งการกำหนดอักษรลำดับขั้นเป็น ๓ กลุ่ม คือ อักษรลำดับขั้นที่มีค่าลำดับขั้น อักษรลำดับขั้นที่ไม่มีค่าลำดับขั้น และอักษรลำดับขั้นที่การวัดและประเมินผลยังไม่สิ้นสุด

๑๔.๓ อักษรลำดับขั้น ความหมาย และค่าลำดับขั้น

๑๔.๓.๑ อักษรลำดับขั้นที่มีค่าลำดับขั้น ให้กำหนดดังนี้

อักษรลำดับขั้น	ความหมาย	ค่าลำดับขั้น
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Failed)	๐.๐๐

๑๔.๓.๒ อักษรลำดับขั้นที่ไม่มีค่าลำดับขั้น ให้กำหนดดังนี้

อักษรลำดับขั้น	ความหมาย
S	เป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	ไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
V	เข้าร่วมศึกษา (Visiting)
W	ถอนกระบวนการวิชา (Withdrawn)
T	ปริญญาบัตรยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ (Thesis in Process)

๑๔.๓.๓ อักษรลำดับขั้นที่การวัดและประเมินผลยังไม่สิ้นสุด ให้กำหนดดังนี้

อักษรลำดับขั้น	ความหมาย
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
P	การเรียนการสอนยังไม่สิ้นสุด (In Progress)

๑๔.๔ อักษรลำดับขั้น I แสดงว่านักศึกษาไม่สามารถเข้ารับการวัดและประเมินผลในกระบวนการนั้นให้เสร็จสมบูรณ์ โดยนักศึกษาต้องมีหลักฐานแสดงเหตุผลความจำเป็น ทั้งนี้การให้อักษรลำดับขั้น I ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและการอนุมัติจากหัวหน้าส่วนงานที่กระบวนการนั้นสังกัด

นักศึกษาจะต้องดำเนินการขอรับการวัดและประเมินผลเพื่อแก้อักษรลำดับขั้น | ให้สมบูรณ์ภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา ของภาคการศึกษาปกติหรือภาคฤดูร้อนถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนการวิชาหรือลงทะเบียนเพื่อใช้บริการของมหาวิทยาลัย หากพ้นกำหนดดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษรลำดับขั้น | เป็นอักษรลำดับขั้น F หรือ U

อนึ่ง ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาได้อักษรลำดับขั้น | จะไม่ได้รับการวัดและประเมินผล

๑๔.๕ อักษรลำดับขั้น P แสดงว่ากระบวนการนั้นยังมีการเรียนการสอนต่อเนื่องอยู่โดยยังไม่มีการวัดและประเมินผลภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียน ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะบางกระบวนการวิชาที่หลักสูตรกำหนด

อักษรลำดับขั้น P จะถูกเปลี่ยนเมื่อได้รับการวัดและประเมินผลแล้ว ทั้งนี้ ไม่เกินวันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษาของภาคการศึกษาปกติถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนการวิชาหรือลงทะเบียนเพื่อใช้บริการของมหาวิทยาลัย หากพ้นกำหนดดังกล่าว นักศึกษายังไม่ได้รับการวัดและประเมินผล อักษรลำดับขั้น P จะถูกเปลี่ยนเป็นอักษรลำดับขั้น F หรือ U

๑๔.๖ อักษรลำดับขั้น T แสดงว่ายังไม่มีการวัดและประเมินผลปริญญา呢พนธ์ เนื่องจากการวิจัยอยู่ในระหว่างดำเนินการ

๑๔.๗ อักษรลำดับขั้น V แสดงว่านักศึกษาได้ลงทะเบียนกระบวนการวิชาในฐานผู้เข้าร่วมศึกษา โดยไม่ต้องเข้ารับการวัดและประเมินผลในกระบวนการนั้น แต่ต้องมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด หากเวลาเรียนไม่ครบตามที่กำหนดหรือนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสำหรับการเรียนการสอนในกระบวนการนั้น อาจารย์ผู้สอนอาจพิจารณาเปลี่ยนอักษรลำดับขั้น V เป็น W

๑๔.๘ อักษรลำดับขั้น W แสดงว่า

๑๔.๘.๑ การลงทะเบียนผิดเงื่อนไขและเป็นโมฆะ ตามข้อ ๑๒.๑.๔ และ ๑๒.๑.๖

๑๔.๘.๒ การลงทะเบียนไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ ๑๒.๑.๕

๑๔.๘.๓ การเรียนไม่เป็นตามเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ ๑๔.๗

๑๔.๘.๔ นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

๑๔.๘.๕ นักศึกษาได้ถอนกระบวนการวิชาที่ลงทะเบียนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๔.๘.๖ นักศึกษาไม่ผ่านการพิจารณาหัวข้อโครงร่างปริญญา呢พนธ์ (Thesis Proposal) ในระดับสาขาวิชา ในภาคการศึกษาแรกที่มีการลงทะเบียนปริญญา呢พนธ์

๑๔.๘.๗ กรณีเหตุสุดวิสัย ลาออก ตาย หรือมหาวิทยาลัยอนุญาตให้ถอนทุกกระบวนการวิชาที่ลงทะเบียน

๑๔.๙ กระบวนการบังคับของแต่ละสาขาวิชา นักศึกษาต้องได้อักษรลำดับขั้นไม่ต่ำกว่า C หากได้ต่ำกว่า C ต้องลงทะเบียนเรียนในกระบวนการนั้นซ้ำอีก จนกระทั่งได้อักษรลำดับขั้นไม่ต่ำกว่า C

กรณีที่กระบวนการบังคับมีการประเมินผลเป็นอักษรลำดับขั้น S หรือ U นักศึกษาต้องได้อักษรลำดับขั้น S หากนักศึกษาได้อักษรลำดับขั้น U ต้องลงทะเบียนกระบวนการนั้นซ้ำอีกจนกระทั่งได้รับอักษรลำดับขั้น S

๑๔.๑๐ ในกรณีนักศึกษาลงทะเบียนกระบวนการวิชาระดับปริญญาตรี ให้ใช้ระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทะเบียน การเพิ่ม การถอน การวัดและประเมินผลสำหรับกระบวนการวิชานั้นโดยอนุโลม

การพิจารณาเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนของแต่ละกระบวนการวิชา ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอนกระบวนการวิชานั้น ๆ

๑๔.๑๑ อักษรลำดับขั้น S, U, I, P, T, V และ W จะไม่ถูกนำมาคำนวณค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ย (Grade Point Average, GPA)

๑๔.๑๒ การนับหน่วยกิตสะสม

๑๔.๑๒.๑ กระบวนการวิชาที่นักศึกษาได้อักษรลำดับขั้น A, B+, B, C+, C หรือ S เท่านั้น จึงจะนับหน่วยกิตสะสมเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

๑๔.๑๒.๒ ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนการวิชาได้มากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับหน่วยกิตสะสมเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้เพียงครั้งเดียว และให้นับเฉพาะครั้งสุดท้าย ยกเว้นกระบวนการวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนซ้ำได้ ให้นับหน่วยกิตสะสมได้ทุกครั้ง

การนับหน่วยกิตสะสมเพื่อสำเร็จการศึกษา จะไม่นับรวมหน่วยกิตของกระบวนการวิชาระดับปริญญาตรีระดับพื้นฐาน

๑๔.๑๒.๓ ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนการวิชาที่มีเนื้อหาในกระบวนการวิชาเทียบเท่ากัน ให้นับหน่วยกิตสะสมเฉพาะกระบวนการวิชาหนึ่งกระบวนการวิชาใดเท่านั้น

๑๔.๑๓ การคำนวณค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ย คิดจากจำนวนหน่วยกิต และค่าลำดับขั้นของกระบวนการวิชาทั้งหมดที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน รวมทั้งกระบวนการวิชาที่ลงทะเบียนซ้ำ ยกเว้นกระบวนการวิชาที่ได้รับอักษรลำดับขั้นตามข้อ ๑๔.๑๑ กระบวนการวิชาระดับปริญญาตรีระดับพื้นฐาน และหลักสูตรที่ทำเฉพาะปริญญานิพนธ์

๑๔.๑๔ การคำนวณค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยให้นำผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าลำดับขั้นของแต่ละกระบวนการวิชา ตามข้อ ๑๔.๑๓ มารวมกัน แล้วหารด้วยผลบวกของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของกระบวนการวิชาที่มีการวัดและประเมินผลด้วยอักษรลำดับขั้นที่มีค่าลำดับขั้น นอกจากระบุไว้ในข้อ ๑๔.๑๑ ในการหานี้ ให้มีทศนิยม ๒ ตำแหน่ง ในกรณีที่ทศนิยมตำแหน่งที่ ๓ มีค่าตั้งแต่ ๕ ขึ้นไปให้ปัดค่าทศนิยมตำแหน่งที่ ๒ ขึ้น

๑๔.๑๕ กรณีที่นักศึกษาได้เรียนกระบวนการวิชาใดที่จัดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชาหนึ่ง อาจขอโอนหรือเทียบโอนกระบวนการวิชานั้นเข้าไว้ในหลักสูตรสาขาวิชาอื่นได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของบัญฑิตวิทยาลัย

๑๔.๑๖ ในกรณีที่มีการร้องเรียน หรือปรากฏข้อมูลว่า การให้อักษรลำดับขั้นในกระบวนการวิชาได้ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือไม่เหมาะสม ให้อธิการบดีมีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำการสืบสวนหาข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว และให้อธิการบดีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๕ เงื่อนไขภาษาต่างประเทศ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อการทำปริญญานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๖ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เป็นการสอบเพื่อประเมินความพร้อม และความสามารถของนักศึกษาปริญญาเอก เพื่อมีสิทธิ์เสนอโครงการว่างดุษฎีภินพธ์ ทั้งนี้

๑๖.๑ นักศึกษาที่จะสอบ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีภินพธ์หลัก ก่อนการยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๖.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ให้ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำส่วนงาน แต่งตั้งอาจารย์ประจำในบัณฑิตวิทยาลัย จำนวนอย่างน้อย ๓ คน เป็นคณะกรรมการสอบ วัดคุณสมบัติ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีภินพธ์หลักเป็นประธาน และในจำนวนนี้ให้มีกรรมการ ๑ คนที่มาจากสาขาวิชาเดียวกัน หรือใกล้เคียง และไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีภินพธ์ร่วมของนักศึกษาปริญญาเอกนั้น

๑๖.๓ เมื่อกรรมการสอบวัดคุณสมบัติดำเนินการสอบแล้ว ให้ประธานคณะกรรมการ สอบวัดคุณสมบัติรายงานผลต่อบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๑ สัปดาห์หลังวันสอบ

สำหรับนักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่าน ให้มีสิทธิ์สอบแก้ตัวได้อีก ๑ ครั้ง โดยต้องยื่นคำร้องขอสอบใหม่ ทั้งนี้ การสอบแก้ตัวต้องสอบให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ ภาคการศึกษาปกติด้วยที่มี การลงทะเบียนกระบวนการวิชา หรือลงทะเบียนเพื่อใช้บริการมหาวิทยาลัย

ในการนี้ที่นักศึกษาสอบแก้ตัวไม่ผ่าน จะยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณา เพื่อเสนอความเห็นต่อบัณฑิตวิทยาลัยในการขออนุมัติโอนไป เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันได้

ข้อ ๑๗ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบเพื่อทดสอบ ความรู้ในแนวกว้าง ความสามารถในการผสมผสานแนวความคิดและเนื้อหา และความสามารถในการนำเสนอ ความรู้มาแก้ปัญหา ผู้มีสิทธิ์สอบต้องลงทะเบียนกระบวนการต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร และสอบผ่าน กระบวนการวิชาบังคับ โดยได้อักษรลำดับขั้นไม่ต่ำกว่า C

๑๗.๑ การสอบประมวลความรู้ใช้บังคับกับนักศึกษาปริญญาโท แผน ๓ สำหรับนักศึกษา ปริญญาโท แผน ๑ และแผน ๒ หรือปริญญาเอก ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น

๑๗.๒ การสอบประมวลความรู้ให้ดำเนินการดังนี้

๑๗.๒.๑ ให้ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงานเป็นผู้แต่งตั้ง อาจารย์ประจำในบัณฑิตวิทยาลัยอย่างน้อย ๓ คน เป็นคณะกรรมการสอบประมวลความรู้

๑๗.๒.๒ เมื่อคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ดำเนินการสอบแล้ว ให้ส่วนงาน รายงานผลภายใน ๑ สัปดาห์หลังวันสอบตามระบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

สำหรับนักศึกษาที่สอบไม่ผ่าน ให้มีสิทธิ์สอบแก้ตัวได้อีก ๑ ครั้ง โดยมา ชำระค่าธรรมเนียมการสอบประมวลความรู้แก้ตัวที่บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๘ การทำปริญญานิพนธ์ให้มีแนวปฏิบัติและขั้นตอนเป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ทั้งนี้ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการทำปริญญานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม และให้ มีการทำความตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๙ การพั้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ได้แก่กรณีดังต่อไปนี้

๑๙.๑ ตาย

๑๙.๒ ลาออก

๑๙.๓ โอนไปเป็นนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา

๑๙.๔ ขาดคุณสมบัติของการเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ข้อหนึ่งข้อใดตามข้อ ๕

๑๙.๕ ไม่มาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และไม่ได้ลงทะเบียนเพื่อใช้บริการของมหาวิทยาลัย และ/หรือไม่ได้ลาพักการศึกษาภายนอกใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

๑๙.๖ เป็นนักศึกษาระยะเวลาศึกษาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑.๔ นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๑๙.๗ เป็นนักศึกษาปริญญาเอกที่สอบไม่ผ่านการวัดคุณสมบัติ และไม่ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้โอนเป็นนักศึกษาปริญญาโท ตามข้อ ๑๖

๑๙.๘ เป็นนักศึกษาที่ไม่ผ่านการอนุมัติหัวข้อและโครงร่างปริญญานิพนธ์ เมื่อศึกษารอบตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๑๙.๙.๑ ระดับปริญญาโท ทุกแผนการศึกษา เมื่อศึกษารอบ ๒ ปีการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๑๙.๙.๒ ระดับปริญญาเอก ทุกแผนการศึกษา เมื่อศึกษารอบ ๓ ปีการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๑๙.๙ เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยครบตามระยะเวลาตามแผนการศึกษาในหลักสูตรแล้วไม่มีหน่วยกิตสะสม ยกเว้นหลักสูตรที่มีเฉพาะปริญญานิพนธ์ ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๑๙.๑๐ เป็นนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านการสอบประมวลความรู้ตามข้อ ๑๗

๑๙.๑๑ ไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาภายนอกในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๙.๑๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

๑๙.๑๓ มหาวิทยาลัยสั่งให้พั้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๐ การลา

๒๐.๑ นักศึกษาที่ประสงค์ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษาตลอดภาคการศึกษาหรือตลอดปีการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมการลาพักการศึกษาทุกภาคการศึกษา

๒๐.๒ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากภาคการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป ส่วนงาน และเสนอต่อบันทึกวิทยาลัยตามกำหนดการที่ระบุไว้ในปฏิทินการศึกษา เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาออกแล้ว จึงถือว่าพั้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๑ การกลับเข้าเป็นนักศึกษา

๒๑.๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว หรือที่พั้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา ตามข้อ ๑๙.๑, ๑๙.๖, ๑๙.๗, ๑๙.๘ และ ๑๙.๑๐ แล้วผ่านการคัดเลือกเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่

สามารถนำกระบวนการวิชาเดิมที่เคยศึกษาไว้ไม่เกิน ๕ ปี หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหลักสูตรที่ต้องการรับโอน หันนี้ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด มาใช้ในการศึกษาได้อีก

๒๐.๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ต้องการคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษา หลังจากที่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา ตามข้อ ๑๙.๒, ๑๙.๓, ๑๙.๔ และ ๑๙.๑๑ อาจขอคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษาได้ โดยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัยพิจารณาเป็นกรณีไป

๒๐.๓ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่งให้พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา ด้วยเหตุทุจริต ประพฤติมิชอบ ขัดต่อจริยธรรม จรรยาบรรณ หรือกฎหมาย ไม่มีสิทธิเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้อีก

ข้อ ๒๒ การเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร นักศึกษาต้องรายงานตัวคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาตามที่สำนักทะเบียนและประมาณผลกำหนด แล้วแจ้งให้ส่วนงานที่สังกัดทราบ โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาปริญนานิพนธ์หลัก

นักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติให้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องผ่านเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒๒.๑ ศึกษาระบวนวิชาและปฏิบัติครบตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น ๆ

๒๒.๒ มีผลการศึกษาได้ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยในสาขาวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ ยกเว้น หลักสูตรที่มีเฉพาะดุษภูนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์

๒๒.๓ มีผลการเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศโดยการสอบหรือวิธีการอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒๒.๔ สอบผ่านการสอบประมาณรู้สำหรับนักศึกษาปริญญาโท แผน ๓ และหลักสูตรที่กำหนดเงื่อนไขให้มีการสอบประมาณรู้

๒๒.๕ สอบผ่านการสอบประเมินผลปริญนานิพนธ์ และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลการทำปริญนานิพนธ์ และ/หรือซักถามได้

หันนี้ ดุษภูนิพนธ์ ต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น โดยเป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

๒๒.๖ ผลงานปริญนานิพนธ์ต้องได้รับการเผยแพร่ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้รับความเห็นชอบจากสาขาวิชาการ และที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ

๒๒.๗ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อบังคับ ว่าด้วยการพิจารณาเกียรติและศักดิ์ของนักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ของมหาวิทยาลัย

๑๒.๔ มีความชื่อสัญญาจริตร มีจิริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยสร้างสรรค์ผลงานที่มีความชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย เป็นไปตามความเป็นจริงที่ปราศจากอคติ ไม่ตกแต่งหรือสร้างข้อมูลเท็จ ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ไม่ใจกรรม ไม่คัดลอก ไม่ลอกเลียน ไม่สร้างผลงานช้ำ

ข้อ ๒๓ การอุทธรณ์

เมื่อมหาวิทยาลัยพิจารณาและมีคำสั่ง หรือมีคำวินิจฉัยในเรื่องใดอันเกี่ยวกับข้อบังคับนี้ หากนักศึกษาไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยนั้น ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิการบดี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยแล้วแต่กรณี และคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิการบดีถือเป็นที่สุด

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่มีความจำเป็น สภาพมหาวิทยาลัยอาจมีมติให้ดใช้ข้อบังคับนี้ข้อใดข้อหนึ่งได้

ข้อ ๒๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีพิเศษให้อธิการบดีมีอำนาจสั่งการและปฏิบัติตามที่เห็นสมควร

การได้ที่มีได้กำหนดตามข้อบังคับนี้ให้อธิการบดีมีอำนาจออกประกาศ ระเบียบ ตามที่ข้อบังคับกำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจในการวินิจฉัยตีความในกรณีที่มีปัญหานในการปฏิบัติตามข้อบังคับและให้ถือเป็นที่สุด แล้วรายงานให้สภาพมหาวิทยาลัยทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย)

นายกสภาพมหาวิทยาลัยเชียงใหม่